

Meer-/hoogbegaafdheidsgids

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
1. Wat is meer-/ hoogbegaafdheid?.....	3
2. Mijn kind is misschien meer-/ hoogbegaafd, wat nu?.....	6
3. Begeleiding van meer- en hoogbegaafde kinderen.....	7
3.1 In de klas.....	7
3.2 Buiten de klas.....	7
3.3 Plusklassen buiten Fontein.....	8
4. Oudercontact.....	9
5. Vragen?.....	10

Voorwoord

Beste ouders en verzorgers,

Onze school zet hoog in op passend onderwijs, want niet ieder kind leert op dezelfde manier of heeft behoefte aan dezelfde dingen. Dat vinden wij heel normaal en daarom bieden wij onderwijs op maat. Hulp bij het leren noemen we 'ondersteuning'. Zo komen onze leerlingen binnen hun eigen mogelijkheden maximaal tot ontwikkeling.

Sinds 2018 is Fontein lid van de landelijke vereniging Begaafdheidsprofiel scholen (BPS). Deze vereniging heeft tot doel meer- en hoogbegaafde leerlingen op scholen zo goed mogelijk onderwijs en begeleiding te bieden. Samen met zo'n zestig andere scholen vormen wij een netwerk dat ervaringen deelt, elkaar van feedback voorziet en verbeterpunten bespreekt.

Na het lezen van deze gids weet u hoe de begeleiding van kinderen met hoogbegaafdheidskenmerken er op onze school uitziet en wat dat voor uw kind kan betekenen. Heeft u nog vragen? Stel deze dan gerust aan de leerkracht, kwaliteitsondersteuner of hoogbegaafdheidsspecialist. Samen zorgen we voor een school waar alle kinderen zich fijn voelen én heel veel leren!

Het team van Fontein.

1. Wat is meer-/hoogbegaafdheid?

Bij hoogbegaafdheid denken we al snel aan een hoog IQ en/of een persoon zoals Einstein. Over het algemeen wordt uitgegaan van meer- en hoogbegaafdheid bij een IQ van 120 of hoger. Maar hoogbegaafdheid is meer dan alleen (cognitieve) intelligentie. Het gaat om een wezenlijk andere manier van denken en doen. Persoonlijkheid, creativiteit en doorzettingsvermogen spelen ook een belangrijke rol. Meer-/hoogbegaafdheid komt bij iedereen op een andere manier tot uiting. Mensen die meer-/hoogbegaafd zijn, beschikken onderling over verschillende kenmerken.

Hoogbegaafde kinderen hebben vaak al op jonge leeftijd een ontwikkelingsvoorsprong op leeftijdsgenoten. Bij jonge kinderen komt intelligentie beter tot ontwikkeling wanneer zij opgroeien in een omgeving waar zij emotioneel en cognitief worden gestimuleerd. De sociale omgeving speelt dan een belangrijke rol. Het gezin, de school en vriendjes (peergroep) kunnen een groot verschil maken.

Als je meer-/hoogbegaafd bent, voel je je vaak anders dan anderen. Je ziet dingen anders. Hierdoor voel je je in een groep vaak het buitenbeentje. Wat voor de één heel logisch is, is voor de ander niet te begrijpen. Je ervaart minder aansluiting bij anderen omdat je letterlijk anders denkt. Hierdoor kan je je eenzaam voelen. Andere kenmerken zijn dat deze groep dingen intenser waarneemt. Ze hebben een hoog bewustzijn, sterk rechtvaardigheidsgevoel en inlevingsvermogen, een kritische instelling en ze leggen de lat vaak hoog voor zichzelf.

Ook is er sprake van een grote gevoeligheid voor zowel sensorische prikkels als emoties.

Meer-/hoogbegaafde kinderen ontwikkelen zich sneller. Ze zijn bijvoorbeeld sneller met leren praten en lopen. Bij jonge kinderen spreken we over een ontwikkelingsvoorsprong en nog niet over meer-/hoogbegaaftheid. We spreken over een ontwikkelingsvoorsprong wanneer ze op meerdere ontwikkelingsgebieden duidelijk voorlopen vergeleken met leeftijdsgenoten. Wanneer ze ouder worden, zien we dat deze kinderen veel minder uitleg nodig hebben om iets te begrijpen. Het zijn snelle en slimme denkers, die ingewikkelde zaken aan kunnen. Ze stromen over van gedachten en ideeën. Deze kinderen hebben een omgeving nodig waarin ze zich kunnen ontwikkelen. Anders vervelen ze zich snel.

Op school lopen deze kinderen tegen dingen aan die als lastig en vervelend worden ervaren. Dat hoort bij het

leven, maar deels is het ook de ingewikkelde kant van het hoogbegaafd zijn. Meer- en hoogbegaafde kinderen leren over het algemeen anders. Zij:

- leren door van het grotere geheel te proeven, dingen hieruit te onderzoeken en uit te proberen (de zogenaamde top down benadering);
- denken op meerdere niveaus tegelijkertijd;
- zijn in staat om complexe zaken gemakkelijker te ontleden;
- zijn zowel analytisch als creatief (het zogenaamde out of the box denken).

2. Mijn kind is misschien meer-/hoogbegaafd, wat nu?

Misschien heeft u een vermoeden dat uw kind meer-/hoogbegaafdheid is. Ook kan de leerkracht een vermoeden hebben door de observaties of een opmerking van een kind die triggert. In beide gevallen is het belangrijk om met elkaar in gesprek te gaan.

Aan de hand van een gesprek tussen u (ouders) en de leerkracht en met recente didactische gegevens wordt bepaald of het zinvol kan zijn om verder onderzoek te doen via de stappen vanuit SiDi-PO. SiDi-PO is een instrument dat Fontein gebruikt om meer inzicht in het kind te krijgen. Het

richt zich op de praktijk van het onderwijs, waar het vooral draait om de vraag of er aanpassingen nodig zijn in het leerstofaanbod en of er aandachtspunten zijn voor de begeleiding van een kind. Jaarlijks vullen de leerkrachten een vragenlijst in om bevestigd te krijgen of een leerling kenmerken van meer-/hoogbegaafdheid bezit.

Wanneer de aanpassingen niet voldoende zijn of de leerkracht de indruk heeft dat het kind meer dan 12 maanden voorsprong heeft, worden er diagnostische toetsen afgenomen om te bepalen op welk niveau we moeten aansluiten. Het toetsen wordt gedaan door de hoogbegaafdheidsspecialist. Met deze gegevens kan de hoogbegaafdheidsspecialist bepalen of het kind wel of niet tot de doelgroep behoort en of er aanpassingen in het leerstofaanbod en/of de begeleiding van de leerling wenselijk zijn. Mocht er op basis van door de leerkracht verzamelde gegevens twijfel blijven bestaan over de capaciteiten van de leerling (of de aard en problematiek), is extern psychodiagnostisch onderzoek de aangewezen weg. Als er een intelligentieonderzoek is afgenomen bij het kind, worden de uitkomsten van dit onderzoek meegenomen in de adviezen.

Kinderen die intern en extern onderzocht zijn, worden besproken tijdens de groepsbesprekingen met de kwaliteitsondersteuner waar de hoogbegaafdheidsspecialist bij is of van op de hoogte gebracht wordt. De leerkracht volgt het kind en documenteert zowel de resultaten als signaleringen. Informatie van de ouders wordt ook hierin meegenomen. Deze zaken evalueert de leerkracht met de ouders en het plan wordt opgesteld. Ook is er de mogelijkheid om een 10 minuten gesprek te voeren met de hoogbegaafdheidsspecialist of de hoogbegaafdheidsspecialist sluit aan bij een gesprek met ouders en de leerkracht.

3. Begeleiding van meer- en hoogbegaafde leerlingen

3.1 In de klas

Het onderwijs wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften van uw kind.

Die brengen we in kaart door middel van observaties en door het analyseren van de toetsen en ander gemaakt werk. We zien dan waar we de lesstof voor de leerling moeten aanpassen. We schrappen herhaling- en oefenstof die voor de kinderen overbodig is (compacten). In plaats van deze overbodige leerstof krijgen deze kinderen uitdagend werk in de ondersteuningsmap (verrijking).

3.2 Buiten de klas

Projectklas

De projectklas is een plek waar kinderen wekelijks samenkomen met ontwikkelingsgelijken.

Ze ervaren hier dat er meer kinderen zijn die denken zoals zij en die tegen dezelfde "problemen" aanlopen.

Waar werken we aan in de projectklas?

In de projectklas verdiepen we de lesstof. Dit betekent dat we de kinderen extra uitdagende opdrachten bieden binnen de vakken die al worden gegeven, met dezelfde leerstof, maar dan een niveau moeilijker.

We verrijken de lesstof: het kenmerk van verrijkingsonderwijs is dat het een wezenlijk ander leerstofaanbod betreft, waar kinderen ook daadwerkelijk iets van leren. Het gaat dus niet om meer of 'extra' werk, maar om inhoudelijk ander werk. Dit doen we door middel van projecten. Per project bepaalt de hoogbegaafdheidsspecialist aan welk doel er gewerkt gaat worden. De doelen vallen onder een van de volgende domeinen en zijn, zoals ze hier omschreven staan, nog vrij algemeen. In overleg met de leerling maken we het doel passend.

Leren leren/ondernemen

- Werkhouding
- Werken volgens plan
- Manieren van leren
- Kwaliteit leveren
- Effectief samenwerken
- Innoveren (iets nieuws bedenken)
- Jezelf motiveren
- Klantgericht zijn
- Promoten

Leren denken/onderzoeken

- Creatief denken
- Kritisch denken
- Analytisch denken
- Resultaten delen
- Actief nieuwsgierig zijn
- Denkvragen stellen
- Experimenteren
- Actief luisteren
- Waarnemen

Leren leven/wie je bent

- Inzicht in jezelf
- Omgang met anderen
- Jezelf aansturen
- Veerkrachtig zijn
- Leren met een groeimindset
- Gedrag begrijpen
- Energie managen
- Talent ontwikkelen
- Verbinden
- Goed voelen
- Effectief communiceren

Welke kinderen nemen deel aan de projectklas?

Er zijn verschillende redenen om mee te doen met de projectklas. Je neemt niet alleen deel wanneer je een 'hoog' IQ hebt. Het is dus ook niet nodig om een IQ-cijfer te kunnen laten zien om deel te nemen. In overleg met ouder, leerkracht, kwaliteitsondersteuner, hoogbegaafdheidsspecialist en waar mogelijk ook met de leerling, wordt steeds gekeken of de leerling in aanmerking komt en/of blijft voor de projectklas.

3.3 Plusklassen buiten Fontein

Fontein heeft ook de mogelijkheid om kinderen te plaatsen in Plusklassen van middelbare scholen. Zo bieden onder andere Lyceum Ypenburg en Novum College plekken voor kinderen uit groep 7 en/of 8 die meer uitdaging nodig hebben.

4. Oudercontact

Kennismaking en 10 minuten gesprekken

Contact met ouders vinden we op Fontein erg belangrijk. Ouders zijn immers expert over het eigen kind. Aan het begin van het schooljaar vinden er kennismakingsgesprekken en/of aan het eind van het jaar een evaluatiegesprek plaats. De ouders krijgen de gelegenheid om de leerkracht over het kind te vertellen, zodat duidelijk is wat de kwaliteiten zijn van het kind en aan welke vaardigheden nog gewerkt kan worden. Wanneer dit nodig is, kan de hoogbegaafdheidsspecialist aansluiten bij het kennismakingsgesprek of er wordt een vervolgesprek ingepland. Nieuwe ouders worden altijd uitgenodigd door de hoogbegaafdheidsspecialist voor een kennismakingsgesprek. Verder in het jaar kunt u altijd een

gesprek met de hoogbegaafdheidsspecialist aanvragen of kan het zijn dat de hoogbegaafdheidsspecialist u uitnodigt voor een gesprek.

Open museum

Een project met de kinderen van de projectklas sluiten we af met een open museum. Ouders en andere belangstellenden mogen kijken naar wat we de afgelopen tijd hebben gemaakt, ontwikkeld of onderzocht.

HB-café

Fontein organiseert 5x per jaar een HB-café voor ouders van (vermoedelijke) HB-leerlingen. Tijdens een HB-café ga je met andere ouders/verzorgers en de hoogbegaafdheidsspecialist in gesprek aan de hand van een thema. Doordat jullie in hetzelfde schuitje zitten, is er veel onderling begrip en herkenning en ontvang je bruikbare tips van ouders die snappen hoe het is om een kind te hebben met een ontwikkelingsvoorsprong.

5. Vragen?

In deze gids heeft u gelezen hoe wij kinderen met kenmerken van meer-en hoogbegaafdheid signaleren en ondersteunen. Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met de leerkracht van uw kind, of met onze hoogbegaafdheidsspecialist. De contactgegevens van alle teamleden vindt u op www.fontein-octant.nl

FONTEIN